

Aftenposten Torsdag 18. februar 1993**Tove Stang Dahl**

Tove Stang Dahl døde 11. februar, bare 54 år gammel. Med henne er en stor åndelig kraft og et varmt medmenneske gått bort.

Tove Stang Dahl tok juridisk embedseksamen i 1965. Hun arbeidet ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo hele sitt yrkesaktive liv – fra 1965 til 1977 ved Institutt for kriminologi og strafferett, siden ved Institutt for offentlig rett. Doktorgraden tok hun i 1978 med avhandlingen «Barnevern og samfunnsvern», en analyse av interessene bak fremveksten av barnevernet rundt århundreskiftet. Hun ble utnevnt til professor i kvinneverett i 1988. Hun deltok aktivt i samfunnslivet gjennom utallige verv innen forskning og politikk.

Ledetråden i Tove Stang Dahls arbeid var et dypt menneskelig og faglig engasjement i utsatte og svake gruppers kår. Som kriminolog og sosialrettsforsker satte hun varige spor etter seg. Det som ruver mest i hennes livsverk, er likevel arbeidet med kvinners rettsstilling. På dette området var hun en pionér både nasjonalt og internasjonalt. Hun var den drivende kraft bak opprettelsen av faget kvinneverett ved fakultetet i 1975, som det første sted i verden. Tre år senere, i 1978, ble hun leder av den nyopprettede Avdeling for kvinneverett ved Institutt for offentlig rett. Tove Stang Dahl var også sentral ved oppbyggingen av kvinnesekretariatet under NAVF.

En milepæl for faget kvinneverett var utgivelsen av bøkene «Kvinneverett I» og «Kvinneverett II» i 1985. Tove Stang Dahl redigerte bøkene, og skrev selv en «Innledning til kvinneveretten», som er den første grundige og systematiske fremstillingen av kvinneverettens verdigrunnlag og metode. Det er et banebrytende arbeid, som er oversatt til mange språk. Grunntanken er at rettsreglene ikke kan studeres isolert. De må sees i sammenheng med kvinners livsvilkår og stilling i samfunnet, og vurderes ut fra verdier som rettferdighet, frihet og verdighet. Gjennom metodearbeidet la hun også et grunnlag for å bringe kvinneperspektivet inn på andre områder, som trygderett, sosialrett og kriminologi. Tove Stang Dahls program for bedring av kvinners posisjon i retten og i samfunnet var ikke å gjøre kvinner lik menn, men å oppvurdere kvinners egenskaper og aktiviteter.

Tove Stang Dahls kvinneverettslige arbeider har inspirert jurister og kvinneforskere i mange land. Et synlig bevis for dette fikk hun da hun i 1986 ble kreert til juridisk æresdoktor ved Universitetet i København. Da NORAD i 1987 ønsket Avdeling for kvinneveretts medvirkning i bistandsarbeidet, tok Tove Stang Dahl straks utfordringen. Det har ført til en omfattende kursvirkosomhet for kvinnelige jurister fra det sørlige og østlige Afrika, først i Oslo og senere i Zimbabwe, som avdelingens medarbeidere har stått for. Bare noen dager før sin død mottok Tove Stang Dahl en pris for formidling av afrikansk kultur.

I de senere år vendte Tove Stang Dahl tilbake til strafferettslige problemstillinger, med utgangspunkt i et større forskningsprosjekt om kvinner som ofre for sedelighetsforbrytelser. Hennes arbeid med å samle trådene i dette prosjektet fikk hun dessverre ikke anledning til å fullføre.

Tove Stang Dahl hadde en stor evne til å få studenter og kolleger til å tro på seg selv. Med sin kunnskapsrikdom, sin evne til å løfte stoffet, til å se de store linjer og bringe inn nye per-

spektiver og idéer, var hun en uuttømmelig inspirasjonskilde. På en enestående måte kombinerte hun menneskelig varme og frodighet med faglig styrke og vidsyn. Hun krevde mye av sine medmennesker, men ga tifold igjen.

Tove fikk leve i nesten to år etter at kreften innhentet henne siste gang. Hun beholdt hele tiden sitt ukuelige livsmot og sin arbeids glede. Tross sykdommen maktet hun å bringe sitt prosjekt om muslimsk famillierett frem til bokutgivelse sist høst.

Kvinnens verdighet kan stå som en samlende karakteristikk over Toves liv. Hun levde selv et verdig liv, helt til det siste. Vi takker for alt hun har betydd og betyr for oss.

På vegne av kolleger og venner ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo:

ERLING SELVIG
HENNING JAKHELLN
KIRSTEN KETSCHER
KIRSTEN SANDBERG

Tove Stang Dahl var ikke bare en fremragende jurist, pionér i kvinneverett og æret for det. Hun var også et engasjert og vidsynt menneske. Det viste hun til fulle som styremedlem i Institusjonen Fritt Ord.

Hennes interesser var vide og hennes kontakter mange. Som datter av Ragana Thiis og Nic Stang hadde hun en sikker humanistisk forankring. Foreldrenes arbeid som kunsthistorikere og hennes lange opphold i Italia hadde gitt henne en europeisk identitet og en sans for de lange linjer i vår kultur. Hennes virksomhet som forsker og universitetslærer hadde bragt henne i kontakt med mennesker fra andre verdensdeler. Hun møtte dem alle med et åpent sinn, ivrig til å lære og innstill på å forstå. Enhver form for sjåvinisme og selvgodhet var fjernet for henne.

I styremøtene viste hun sin vide innsikt, sin sikre dømmeevne og en sjelden menneskelig varme. Hun var ikke redd for å si ifra både om det hun likte og om det som hun ikke ville være med på. Hun var en konstruktiv og god samtalepartner. I Fritt Ord vil hun bli dypt savnet.

PREBEN MUNTHE